

Aandeelhouders, sluit een overeenkomst

Als u met één of meer anderen samenwerkt in een B.V. als aandeelhouder, doet u dat op basis van met elkaar gemaakte afspraken. Vaak zien dergelijke afspraken slechts op de basis van de samenwerking zelf. U kunt met de andere aandeelhouders op voorhand echter veel meer afspraken maken. Met een goede aandeelhoudersovereenkomst kunt u bijvoorbeeld voorkomen dat een onderling geschil uw gehele onderneming verlamt.

De nachtmerrie van iedere (samenwerkende) ondernemer: onenigheid tussen de aandeelhouders. Die onenigheid kan een negatieve weerslag hebben op de gehele onderneming. Slepende en kostbare rechtszaken kunnen het gevolg zijn. Dergelijke gevolgen kunnen echter voor een belangrijk deel voorkomen dan wel ingedamd worden.

Met een paar A4-tjes.

Spelregels en afspraken

Binnen een B.V. gelden 'spelregels', ook voor de aandeelhouders. Die spelregels volgen uit de wet en worden voor een belangrijk gedeelte vastgelegd in de statuten. Daarnaast kunnen afspraken worden gemaakt tussen aandeelhouders en eventueel de B.V. zelf. Dergelijke afspraken kunnen in een aandeelhoudersovereenkomst worden opgenomen.

Statuten gelden voor iedereen die bij de B.V. betrokken is. Een aandeelhoudersovereenkomst geldt in beginsel slechts voor degenen die hem hebben gesloten. Een aandeelhoudersovereenkomst laat zich echter sneller en eenvoudiger aanpassen. Bovendien kunnen onderwerpen worden aangesneden die zich niet in de statuten laten plaatsen, zoals stemgedrag en financiering buiten het op aandelen te storten kapitaal.

In beginsel staat het aandeelhouders vrij de afspraken te maken die ze willen. Afspraken mogen niet in strijd zijn met de wet of de statuten. De aandeelhouders kunnen wel afspreken de bestaande statuten te zullen aanpassen aan afwijkende afspraken.

Soorten bepalingen

Het soort bepalingen in een aandeelhoudersovereenkomst is mede afhankelijk van de aard van de samenwerking. Zijn de aandeelhouders uitvinders en investeerders, zien we voor een gedeelte andere afspraken dan die gemaakt worden tussen samenwerkende beroepsbeoefenaren.

Regelmatig in aandeelhoudersovereenkomsten terugkerende onderwerpen zijn:

- stemrecht: hoe gaan aandeelhouders in de vergadering over bepaalde onderwerpen stemmen en wat gebeurt er als de stemmen in de aandeelhoudersvergadering staken;
- dividendbeleid: aandeelhouders kunnen een minimum eigen vermogens eis afspreken, bijvoorbeeld door te bepalen dat geen dividend wordt uitgekeerd indien en zolang het eigen vermogen onder een bepaald percentage van het balanstotaal blijft;
- liquiditeitstekort: aandeelhouders spreken af bij tekorten in de B.V. bedragen bij te storten of dat de aandelen in een dergelijk geval aan één of meer aandeelhouders worden overgedragen;
- bestuur: afgesproken wordt wie er als bestuurder worden benoemd dan wel wie kandidaten voor vacatures kan voordragen;
- goedkeuring: in aanvulling op de statuten kunnen bepaalde besluiten van het bestuur onderworpen worden aan goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders;
- aanbieding: in bepaalde gevallen is een aandeelhouder verplicht zijn of haar aandelen aan te bieden aan de andere aandeelhouders (bijvoorbeeld als zijn of haar actieve betrokkenheid bij de B.V. eindigt) of aan een derde (met name als die naar het oordeel van een meerderheid van de aandeelhouders een gunstig bod doet op de aandelen);
- concurrentie: in hoeverre mag een aandeelhouder die al dan niet werkzaamheden verricht binnen de B.V. aandelen houden in of betrokken zijn bij een met de B.V. concurrerende onderneming;
- financieel beleid: de wijze waarop in de B.V. geïnvesteerde gelden zullen worden gebruikt.

Tussen twee aandeelhouders wordt ook wel eens afgesproken dat in het geval zij niet langer met elkaar in de aandeelhoudersvergadering samen willen werken, zij een bod op elkaars aandelen kunnen uitbrengen; degene die het hoogste bod per aandeel heeft uitgebracht, heeft vervolgens het recht (en de plicht) de aandelen van de ander te kopen.

Persoonlijke holdingvennootschappen

Soms is een aandeelhouder (formeel) een B.V. terwijl de samenwerking juist is aangegaan met het oog op de natuurlijke persoon die alle aandelen in die B.V. houdt. Het kan dan wenselijk zijn in een aandeelhoudersovereenkomst en de statuten op te nemen dat in het geval de aandelen in die holdingvennootschap/aandeelhouder worden verkocht, voor die holdingvennootschap een verplichting tot het aanbieden van de aandelen in de B.V. aan de andere aandeelhouders ontstaat. Daarnaast is het verstandig een natuurlijke persoon achter een dergelijke holdingvennootschap persoonlijk te laten instaan voor de verplichtingen van die holding uit de aandeelhoudersovereenkomst.

Begin op tijd

Een goed opgestelde aandeelhoudersovereenkomst kan veel problemen, schade en kosten voorkomen. Het aangaan ervan is geen kwestie van wel of geen vertrouwen in elkaar hebben, maar met name het over en weer formuleren van verwachtingen en intenties. Dit geldt ook - en juist - als uw medeaandeelhouders vrienden of familie zijn. Zijn de onderlinge verhoudingen tussen de aandeelhouders goed, is dat juist het moment afspraken te maken en vast te leggen. Begin dus op tijd. Uw onderneming is het waard. ■

Michaël S. van Knippenberg
De auteur is werkzaam als advocaat bij
Van Knippenberg Advocatuur te Enschede